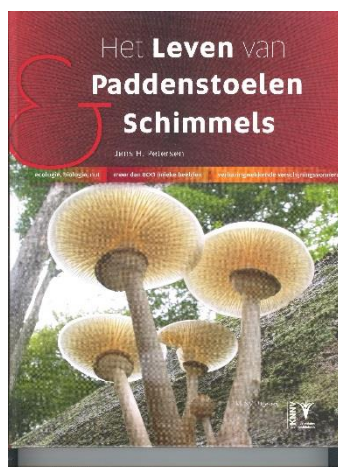

Twee nieuwe Nederlandstalige paddenstoelenboeken

Arie Dwarswaard

Het leven van paddenstoelen en schimmels – Jens H. Petersen, 266 pagina's, KNNV Uitgeverij, ISBN 978 9 050 114530, prijs € 29,95

Veldgids Paddenstoelen – Nico Dam, Thomas W. Kuyper, 424 pagina's, KNNV Uitgeverij, ISBN 978 9 050 114639, prijs € 39,95

Anders dan over vogels en planten verschijnen er over paddenstoelen maar weinig boeken. En als er al iets verschijnt, dan is het niet in het Nederlands en wordt er vaak een bepaald geslacht op wetenschappelijke wijze beschreven. Alleen voor de echte liefhebber dus. De afgelopen tijd zijn er echter maar liefst twee boeken verschenen in het Nederlands, die ook nog de moeite waard zijn voor een breder publiek.

Het eerste boek is *Het leven van paddenstoelen en schimmels* van Jens H. Petersen. Dit boek is vooral met heel veel liefde voor het onderwerp gemaakt. Een moderne, toegankelijke vormgeving zorgt er voor dat de lezer die weinig over deze materie weet echt gefascineerd kan raken. Dat begint al bij het voorwoord, waar allerlei niet-alledaagse foto's over paddenstoelen staan. Daarna krijgt de lezer in woord en vooral veel groot en goed beeld uitgelegd hoe het nou zit met die paddenstoelen en hun voortplanting. Ook de verwantschap tussen de ordes, families en geslachten wordt helder uitgelegd aan de hand van een stamboom. Niet alleen paddenstoelen komen aan bod, ook schimmels, opnieuw aan de hand van prachtige microscopische opnamen.

De auteur doet een geslaagde poging om voor de niet-kenner enige ordening aan te brengen in de paddenstoelenwereld. Die ordening helpt de lezer ook het boek verder door, want alle genoemde groepen komen aan bod.

In het boek overheerst het beeld en daar verdient Petersen echt een compliment voor. De enorme variatie binnen de paddenstoelen komt op originele wijze aan bod. Zet maar eens zeven verschillende kleuren plaatjeszwammen bijeen, gefotografeerd aan de onderkant. Of laat een jongetje tegen een reuzenbovist trappen om te laten zien hoe enorm veel sporen dat oplevert. Dat is de kracht van dit boek. Inhoudelijk klopt het allemaal, maar op gezette tijden is er ook ruimte voor originaliteit en humor. Aan het einde van het boek komen de mensenwereld en de paddenstoelenwereld bijeen. Waar hebben we ze nodig, en waar kunnen we ze vinden. Ook hier zijn het de beelden die spreken. Duidelijk, maar enigszins deprimerend is de slotmededeling. Er zijn inmiddels zo'n 100.000 paddenstoelen en schimmels ontdekt. Dat is slechts 7% van het geschatte aantal dat er is. Nog 1,4 miljoen soorten te gaan.

Van dit algemene overzichtswerk naar een specifiek boek. In september verscheen de *Veldgids Paddenstoelen* van Nico Dam en Thomas W. Kuyper. Deze gids behandelt de 500 in Nederland meest voorkomende plaatjeszwammen en boleten. De opzet is op zijn zachtst gezegd opvallend. Waar de meeste veldgidsen de paddenstoelen per geslacht behandelen, kiezen Dam en Kuyper voor een alfabetische rangschikking, en dan ook nog op Latijnse naam. Wie in het veld iets vindt zal met de determinatiesleutels die voorin het boek zijn opgenomen, moeten nagaan bij welk geslacht hij uitkomt, en daar dan verder gaan zoeken.

Om de zoeker behulpzaam te zijn, leggen de auteurs voorin het boek de belangrijkste begrippen uit. Ook is een lijst met mogelijke oorzaken opgenomen waarom het toch niet lukt om een paddenstoel te determineren.

Bij het doornemen van de beschreven soorten valt een aantal zaken op. Een belangrijk gegeven is dat menige Latijnse naam in deze uitgave nieuw is. De taxonomie staat in geen enkele biologische wereld stil, maar in de paddenstoelenwereld lijkt het wel een sport om de namen met grote regelmaat te wijzigen, alleen maar om zelf onsterfelijk te worden voor de wetenschap. Zo is het geslacht *Coprinus* (inktzwammen) nu verdeeld in drie geslachten: *Coprinellus*, *Coprinopsus* en *Coprinus*. Verder krijgt het geslacht *Cortinarius* (gordijnzwammen) heel veel aandacht. Op zich prima, want dit geslacht staat niet bekend als erg gemakkelijk te determineren. En veel andere boeken zijn er niet die dit geslacht zo uitgebreid behandelen.

Verder is het erg jammer dat alleen de plaatjeszwammen en boleten aan de orde komen. Buikzwammen, trilzwammen, vrijwel alle houtzwammen, ze staan er niet in. De auteurs melden in het voorwoord dat er misschien nog een tweede deel komt van de veldgids met deze groepen.

Dat zou zeer aan te raden zijn. Nu mist er een wezenlijk deel van de zo vormenrijke paddenstoelenwereld